

Наш ювіляр.

Доктору сільськогосподарських наук, професору Ользі Яківні Жук 7 лютого 2009 року виповнилося 70 років від дня народження та 40 років науково-дослідної і педагогічної діяльності. (50 років загального трудового стажу).

Ольга Яківна народилася у 1939 році в селі Васютинці Чорнобаївського району Черкаської області (кол. Іркліївського району Полтавської області) у родині селян. 1956 року закінчила Васютинську середню школу і працювала в місцевому господарстві. Та сильне бажання вчитись не давало їй спокою. Проте вирішити це питання було не так просто. Сільське населення не мало паспортів. І лише 1959 року Ользі Яківні вдалось виїхати з села і поступити в Уманський сільськогосподарський інститут на плодоовочевий факультет, де навчалася протягом 1959-1964 років. Після закінчення вузу вона поїхала працювати, за направленням на Київщину, до спеціалізованого овочевого радгоспу «Любарецький» Бориспільського району Київської області спочатку бригадиром, а згодом агроном-овочівником.

Попрацювавши два роки на виробництві, Ольга Яківна 1966 року вступила до аспірантури на кафедру овочівництва Уманського сільськогосподарського інституту, де виконувала науково-дослідну роботу під керівництвом професора Петра Михайловича Білецького. Закінчивши аспірантуру, займалась викладацькою роботою і була керівником наукової тематики: «Научное обоснование зонального размещения семеноводства овощных культур в наиболее благоприятных почвенно-климатических условиях страны» (1969-1974 рр.).

1972 року захистила кандидатську дисертацію з теми: «Влияние основного удобрения на урожайность репчатого лука при однолетнем и двулетнем выращивании» за спеціальністю 06.01.06 — овочівництво.

З 1974 року працює на посаді старшого наукового співробітника відділу селекції та насінництва овочевих культур Київської дослідної станції Інституту овочівництва і баштанництва УААН (кол. Київської овочево-картопляної дослідної станції), де займається розробкою методичних основ, створенням високопродуктивних сортів капусти білоголової, стійких проти судинного бактеріозу, з високою якістю продукції, універсального використання.

1982 року їй присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника, з цього ж року її переведено на посаду провідного наукового співробітника.

1996 року захистила докторську дисертацію з теми: «Створення придатних для промислової переробки, лежких, стійких до хвороб сортів капусти білоголової» за спеціалізацією 06.01.05 – селекція та насінництво і була переведена на посаду головного наукового співробітника лабораторії селекції дворічних овочевих культур.

Ольга Яківна – автор сортів капусти білоголової:

середньопізніх – Єленовська, Столична, Жозефіна, Тетянка, Грацієла;

середньостиглого – Росава; пізньостиглих лежких – Журавушка, Ольга, Василина;

пізньостиглих у (для тривалого зберігання) – Віоланта і Княгиня, капусти листової декоративної – Чарівниця і Перлина; морква – Ласуня.

Ольгу Яківну обирали у виборні органи: 1978-1980 рр. – депутат Борівської селищної ради Фастівського району Київської області; 1982-1990 рр. – депутат Фастівської районної ради народних депутатів. 1982 року нагороджена срібною медаллю Головного комітету ВДНГ СРСР, 1986 року прізвище Ольги Яківни внесено на стенд пошани Фастівського району Київської області. За селекційні дослідження вручено нагрудний знак «Винахідник СРСР» (1987 Р.). 1999 року нагороджена Почесною грамотою Української академії аграрних наук. 2000 року її прізвище внесено на стенд пошани Інституту овочівництва і баштанництва УААН.

Від 1997 року по теперішній час Ольга Яківна – член спеціалізованої вченої ради Д 26 004.04 при Національному університеті біоресурсів і природокористування України (м. Київ) із захисту кандидатських і докторських за спеціальністю «овочівництво»; член спеціалізованої вченої ради К.65.357.01 в Інституті овочівництва і баштанництва УААН із захисту кандидатських дисертацій за спеціальностями 06.01.06 – овочівництво і 06.01.14 – насінництво. Член редакційної колегії міжвідомчого тематичного наукового збірника «Овочівництво і баштанництво» (1999-2004 рр.), науково-практичного журналу «Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин».

Результатом її багаторічної наукової діяльності є публікація понад 200 наукових робіт, підтверджених 14 авторськими свідоцтвами на сорти, 5 патентами. Під її керівництвом виконано і захищено 5 кан-

дидатських дисертацій з питань обґрунтування окремих елементів технологій вирощування овочевих рослин і насіння за спеціальністю 06.01.06 – овочівництво. У наукових працях узагальнено багатий експериментальний матеріал з питань овочівництва, селекції та насінництва овочевих рослин.

Написала розділи у книгах «Методические указания по селекции капусты» (Москва, 1989 р.), «Фитопатологическая оценка селекционного материала овощных культур» (Харьков, 1990 р.), «Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві» (Харків, 2001 р.), «Сучасні методи селекції овочевих і баштанних культур» (Харків, 2001 р.), «Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть» (Київ, 2001 р.), «Технологія одержання біологічного повноцінної продукції овочевих і баштанних культур та їх лікувально-профілактична роль у харчуванні людини» (Херсон, 2003 р.).

Опублікувала книгу «Выращивание капусты» (Москва, 2006 р.), «Методичні рекомендації щодо вирощування насіння капусти білолової» (Харків, 2006 р.), «Методику проведення експертизи на відмінність, однорідність і стабільність сортів капусти листкової декоративної» (Київ, 2008 р.).

За багаторічну плідну наукову працю в галузях овочівництва, селекції та насінництва овочевих рослин, підготовку кадрів прізвище Ольги Яківни внесено до книг серії «Українські вчені-аграрії ХХІ століття» – «Вчені генетики і селекціонери у галузі рослинництва» (2000 р.), «Жінки - вчені Києва» (2003 р.), «Енциклопедію Сучасної України» (2009 р.). Про неї написана література: «Короткий енциклопедичний словник з овочівництва» (2006 р.), «Кафедра овочівництва НАУ» (2008 р.), «Национальному аграрному университету – ПО лет» в журналах «Овощеводство», «Огородник» (2007 р.), газеті «Перемога» Фастівського району Київської області.

Доктор сільськогосподарських наук, професор Ольга Яківна Жук – відомий учений у галузі овочівництва, селекції та насінництва овочевих рослин, вона і сьогодні повна сил та енергії, успішно і цілеспрямовано поєднує науково-дослідну, педагогічну і суспільну діяльність.

В Ольги Яківни гарна родина: чоловік Віталій Юхимович і син Андрій Віталійович – кандидати сільськогосподарських наук, донька – Тетяна Віталіївна (фахівець з іноземної філології та сучасних напрямків економіки: аудиту, фінансів і кредитів, податкової системи). Рос-

туть онуки: Тетяна (донька сина, 1994 р. н.) та Максиміліан (син доньки, 2005 р. н.).

То ж побажаємо Ользі Яківні і на далі міцного здоров'я, творчої наснаги і довголіття, невичерпної енергії, подальших творчих здобутків на науковій ниві, взаєморозуміння і взаємної підтримки в родині.